

ERDÉLYI GAZDA

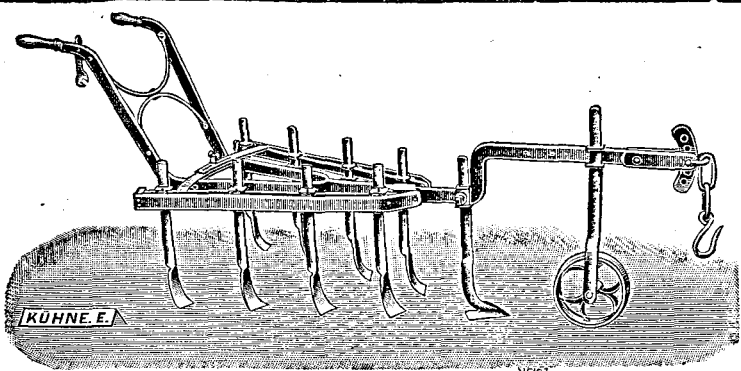
XXXIX. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1907. JULIUS 14.

28. SZÁM.

KOLOZSVÁRI KIR. ÜSTŐSÉGI
ÉRT. 1907. JUL. 23.

Tokajlani

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mezőgazdasági gépgyára által **MOSONBAN**

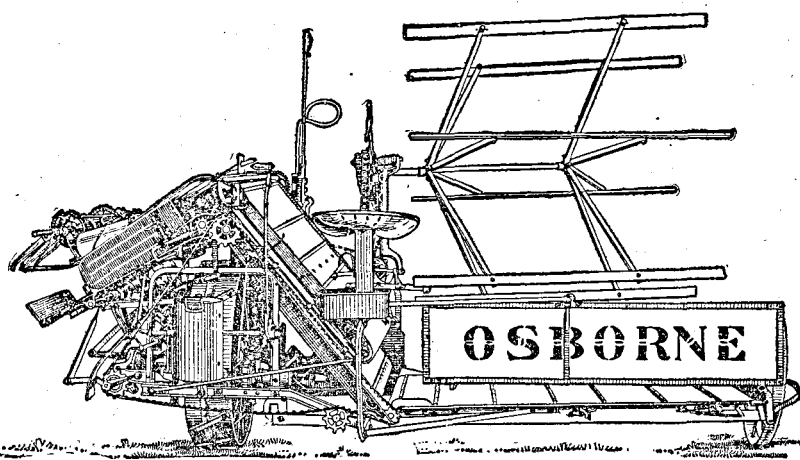
elismert gondos kivitelben szállítottak:

1672

MINDENMÉ EGYSOROS KAPALÓESZKÖZÖK: Columbia Cultivátorok, Kerrmann kapálók.
LAASS rendszerű többsoros KAPALÓGEPEK,

— Burgonyamivelő eszközök, Szénageréblyék, Szénaforgatók. —

=== „OSBORNE” ===

kévekötő és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

FŐRAKTÁR:

Budapest, VI., Váci-körút 57a

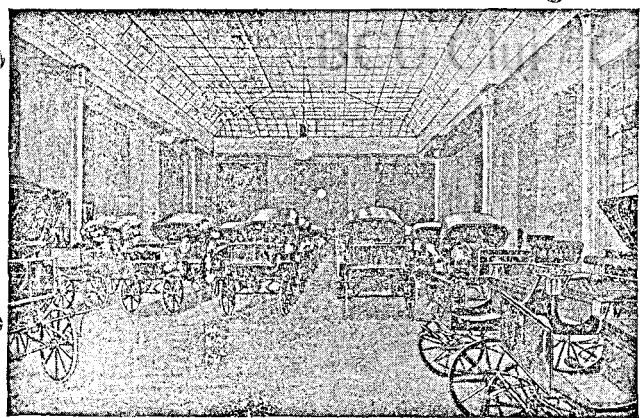
FIÓKRAKTÁR:

Temesvár, Gazdandvar.

A budapesti kovács és kocsigyártó ipartestület

védnöksége alatt álló kocsiaru csarnok szövetkezet, mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja. **VII., Rákóczi-út 72.**

Kocsiarucsnok

BUDAPEST,
VII., Rákóczi-út 72.

Magyarország legnagyobb kocsiraktára! Mindennemű új kocsik raktáron tartatnak. 1875

Drössler Károly cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár

Budapest, VI., Váci-körút 59. Gyár: Pozsony.

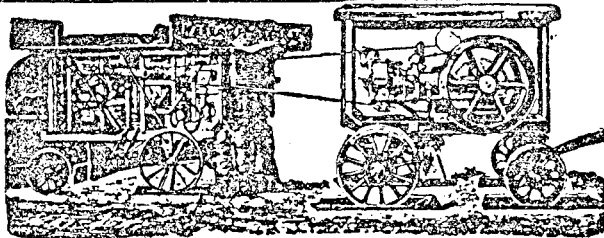
Magánjárműket, Gőzmozgonyokat, Cséplőgépeket, úgy gőzmozgonyokhoz mint benzinlokomobilokhoz, Szalmakaszalókat, Gőzekeket, Vetőgépeket, Burgonyakiemelő gépeket és mindenféle egyéb gazdasági gépet szállít a legtökéletesebb és szilárd szerkezettel, kedvező árak és fizetési feltételek mellett.

Arajánlatok és költségvetések kívánatra díjmentesen küldetnek. Képviselek jutányos feltételek mellett felvétetnek.

A legmegbízhatóbb és legegyszerűbb kezelési

„GLÓRIA”
benzin-petrolin motorok és motor-cséplőkészletek gazdasági és ipari célokra.

KALLAY motorgyárában

Budapest, VI., Nagymező-utca 43
szerezhetőek be jótállással legolcsóbb árban. 3-5 évi részletfizetésre. 1860

Tessék ezen szakértő cégtől árlapot kérni. — Használt gőzgépek cserébe vétetnek. —

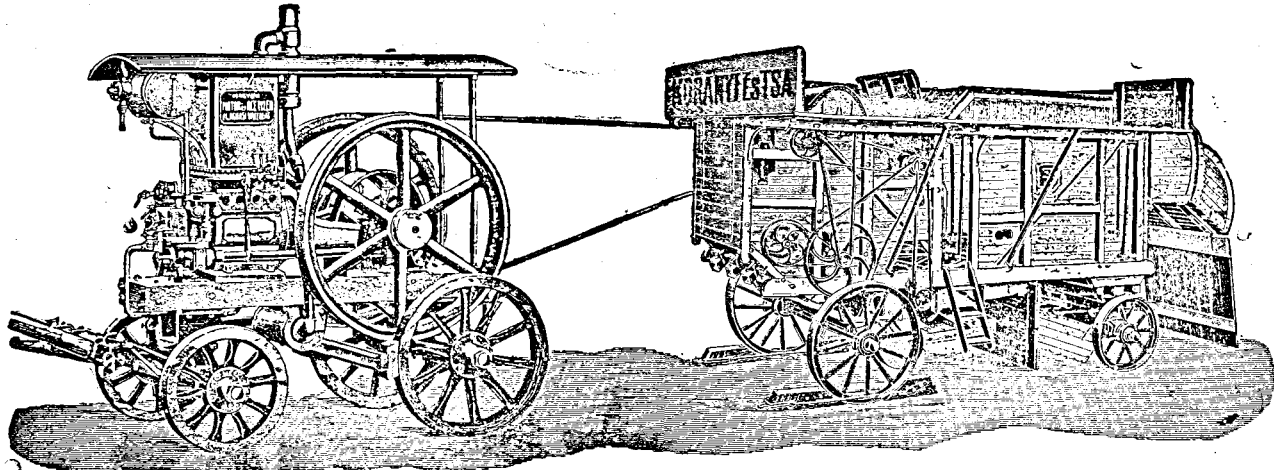
LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGEPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGEPEK, TALAJMIVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRSZÁMLÁKAT ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST

Nemzetközi Motor Gyári Vállalat Budapest, VIII., Aggteleki-utca 21.

A legolcsóbb üzemű
Korányi-féle
Bensin, nyersolajmotorok
és cséplőkészletek.
Állandó legnagyobb gépkiállítás.
Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek.
Árjegyzék és költségvetés
ingyen!

Nyersolaj motornál a fogyasztás óránként és löerőnként **1—2 fillér.**

1876

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt

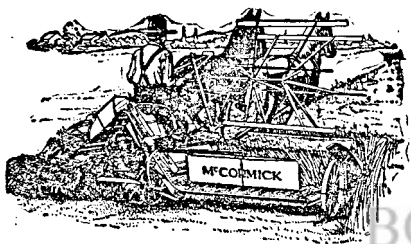
mag-
gabona-
burgonya-
faszén-
gyapju-

ZSÁK kazal-
recze-
behordást-
rostaalj-
waggon-

PONYVA

szőlőkötöző fonal kg.-ja 40 fill., csomagoló vászon kg.-ja 70 fill., kötelek, zsák-zsinegek, lópokrócok. „HUNGÁRIA” kettős kézi kévekötelek favéggel.

NAGEL ADOLF, zsák és ponyva-gyár és kölcsönintézet
Budapest, Arany János-u. 10. sz.
Sürgőnycim: NAGELA BUDAPEST. 1906 Vidéki telefon: 35—92.

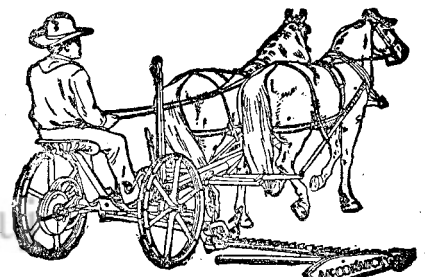
Kéveköti-aratógép.

M^c. CORMICK

csikágói aratógépgyár

Magyarországi igazgatósága és főraktára

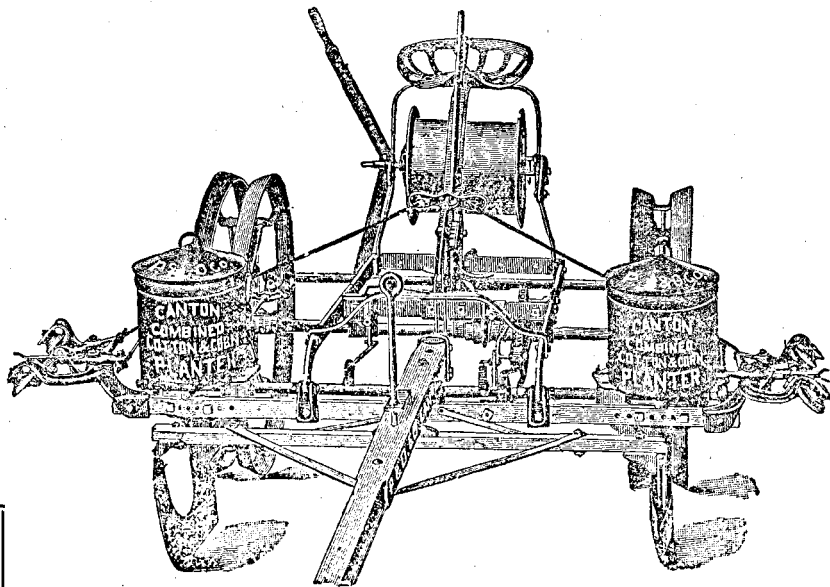
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„New 4” fűkaszálógép.

Különleges gépek:

- Kéveköti-aratógép
- Marokrakó aratógép
- Fűkaszálógép 1857
- Szénaforgatógép
- Szénagyűjtőgép
- „Ohio” tengeriszártógép
- Tengeri-morzsológép

„Senior” tengeri-ültetőgép, a mely Herrmann-féle rendszerben autom. négyzetben ültet.

Eredeti amerikai benzín-motorok takarmánykamra és cséplőgép-
hajtás számára.

Részletes képes árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Állandó gépkiállítás Budapesten

Különleges eszközök:

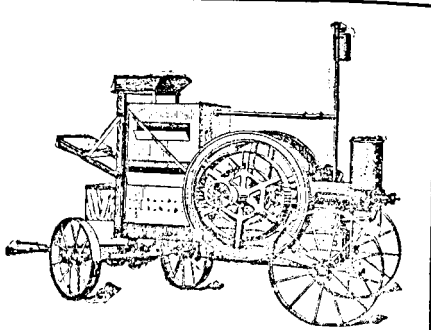
Tárcsás borona,
tarlóhántásra és vetőszántásra.

Rugófogas borona,
lazításra.

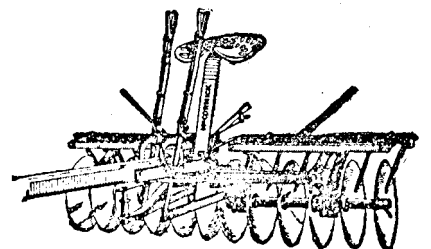
Aczél-lókapá,
tengeri- és burgonyakapálásra.

14 fogas cultivator.

Istállótrágya-szórókocsi.

Benzin-Lokomobil.

Tárcsás borona.

Szuperfoszfát-műtrágyákat

a legolcsóbb napi
árakon szállit a

„KLOTILD” Első Magyar Vegyipar Részvénytársaság

BUDAPEST, V. Nádor-utca 4. sz.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
LÓF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-U. 2. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Nehéz napok, (é)	391
Karakul-juh bevétel Ausztriába.	392
Takarmánytermelési kísérlet a keverék helyes arányának megállapítására.	393

Kormányintézkedések.

Kártékony állatok és növények irtása.	393
---	-----

Vegyes közlemények.

Búcsúszavak	393
Szabó T. Károly. — A dicsőszentmártoni vidéki képviselőiség alakuló ülése. — A gabona ár-hullámzása. — Méhésztanfolyam Kolozsvárt. — Katonák szabadságolása az aratásra. — Szövetkezeti érdemek jutalmazása. — Döntvény a földadóról. — Székelyek kizáradorlása. — Székelytársaságok Szövetsége. —	394

Mírdetések.

Nehéz napok.

(é) Az Ausztriával való kiegyezés kérdése mint egy nagy borulat üli meg gazdasági életünk mennyboltját. Hol megszakad ez a sűrű borulat és a megegyezés reményiségének sugara csillog keresztül, hol összefutnak megint a felhőrétegek a bizonytalanság sötét kárpitjára. Nem hónapok, nem is évek, hanem évtizedek óta lógnak fejkünk fölött a bizonytalanság fellegei és gazdasági élettevékenységünk csak az eshetőségekkel képes számolni, de nem a bizonyosságokkal.

Kormányunk megint és illetőleg még mindig tusában áll az osztrák kormányval. Tusájuknak oka a vámszerződés elintézésének szüksége, amely vámszerződés az eddigi vámszövetség helyébe lépendő és a mely vámszerződés megkötésének utolsó termusa az év utolsó napja. De a vámszerződés ügye össze van komplikálva most a gazdasági kiegyezés sok és nehéz ügyével, a bankkérdéssel, a fogyasztási adók ügyével, a vasuti kérdésekkel és az állategészségügyi kérdésekkel. Mindent egyszerre és tíz éves állandósággal kell most rendezni. A bizonytalanságoknak, a provizióriumoknak vége szakad most.

Ha figyelembe vesszük azt, hogy a kormányoknak, úgy a magyarnak, mint az osztráknak nem is csak egységes országos érdeket, hanem az országok egyes osztályai szerint széthúzó, sőt ellentétes érdekeket is kell érvényesíteniök; ha ehhez hozzávesszük, hogy a parlamentek többségi pártjainak programja Budapesten is, Bécsben is szinte ellenséges egy új kiegyezéssel szemben s ha mindehhez még természetesnek találjuk, hogy mindkét államnak kormánya, törvényhozása és népe arra törekszik, hogy a jogok és az érdekek a másik fél jogai és ellenében az eddiginél hatásosabban érvényesüljenek, akkor egy oly végtelenül nehéz, mindenkinek érdeke és izlése szerint valósággal megoldhatatlan probléma előtt látjuk a kormányt, a mely problémának megoldása minden reménységet be nem válthat, minden érdeket egyformán meg nem védhet.

Egy dolog a kiegyezési tárgyalások eddigi állásából is csaknem bizonyosnak

látszik: az, hogy Magyarországból Ausztriába és viszont az áruk további tíz évig, 1917-ig vámmentesen jutnak a fogyasztópiacokra. De csaknem bizonyosnak látszik az is, hogy az új kiegyezés az 1917 után fölállítandó vámsorompókra nézve intézkedéseket fog tartalmazni. Az önálló gazdasági berendezkedés programmszerű célja nemcsak minden parlamenti pártunknak, de minden gazdasági tényezőcsoportnak, még a gazdák csoportjának is. Egészséges, állandó fejlődés a mezőgazdaság részére is csak ebben az önállóságban lehet: ezt mondotta ki még a gazdák országos képviselője, az O. M. G. E. is. De míg kellő előkészületek után ez az önállóság egész gazdasági életünket kedvezően alakítaná át; kellő előkészületek nélkül az inkább egy csapásként ránszakadó izolálás lenne, mint termékeny különállás. Ha most hirtelen, átmenet nélkül térnénk át arra a külön vámtérületre, amelyre igazán törekednünk kell, akkor iparunk ennek előnyét még nem lenne képes megfelelő haszonná értékesíteni, ipari fogyasztásunk megdrágulna, egyébként sem rózsás állapotok közt levő mezőgazdaságunk pedig igazán nagyon megsínylené azt.

Tíz esztendei előkészület, tíz évi átmenet van a kormány kiegyezési programjában is kontemplálva. Ha tudni fogjuk — aminthogy tudnunk kell — hogy tíz év után a mai helyzet tovább fönmaradni nem fog és új alapon kell a vámsorompók között berendezkednünk, akkor megtehetjük a kellő előkészületeket. Ennek a tudatnak ki kell fejlődnie az új vámszerződésben, ennek a tudatnak át kell hatni az országot minden lakosával és intézményével egyetemben. Mert ez a tudat és az abból eredő munka eredménye lehet csak az, hogy az 1917 esztendő nem ér megint készületlenül, nem fogja megint lehetetlenné tenni azt, hogy valóságos érdekeink alapján rendezzük be gazdasági életünket.

Feszült figyelemmel kell várnunk a kiegyezési tárgyalások végét és a tárgyalások törvényhozási elintézését, mert új és nagy föladatak várnak ránk a most következő tíz esztendőben annak következménye-

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

33 év óta

Mauthner
Ödön

cs. és királyi udv. szállító
magkereskedésében

BUDAPESTEN

VII., Rottenbiller-u. 33. sz.

IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz. kapható.

Árjegyzék kívánatra ingyen és
bérmentve. 1002

Hazánkban legrégebben elterjedt

„ADRIANCE” arató- és kaszálógépek

Állami első nagydíjat nyertek az O. M. G. E. által rendezett nyiregyházi versenyen.

A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, Alkotmány-utca 31. sz.

szívesen szolgál árajánlattal és ad referenciákat.

Ugyanott eredeti elsőrangú minőségű Írlandi manillazsinog, melynek súlyegységére a maximális fonalhossz esik és emellett legszilárdabb, egyenlő fonásu, tehát a kötözés mindenkör akadály nélkül, beszerezhető.

képp. Jó törvények, megfelelő kormányintézkedések, az önkormányzati közigazgatási testek munkája, a gazdasági érdekképviselet fokozott tevékenysége, a gazdák, iparosok és kereskedők egész új irányú működése kell ahhoz, hogy a tíz év alatt virágzó és biztos jövő alapjai rakassanak le ebben az országban. Az életfölgóság és a gazdasági tevékenység egész forradalmán kell hazánknak keresztülmennie, hogy új helyzetében megállja majd önálló helyét. Tíz esztendőn át kell most erőt, tudást, tapasztalatot gyűjtenie ennek az országnak, hogy tíz év után ráléphessen arra az új ösvényre, amely az anyagi és szellemi gyarapodáshoz vezet.

Karakul-juh bevitel — Ausztriába.

Hirt adtunk a múlt évben arról, hogy Ausztriában több gazda Adametz professor biztatására szövetkezett arra, hogy karakul-juhokat hozatnak Bocharából. Ausztriában a szándékot rövid idő alatt a tett is szokta követni, a tavalyi elhatározásnak meg van már az eredménye. Durei Miksa a bécsi gazdasági főiskola assistense a múlt hó 21-én tért vissza hat hónapos Bochara expedíciójáról és pedig 290 darab karakul-juval. Az expedíciónak célja az volt, hogy ilyen juhokat, amelyek az ismert persianer szőrmet szolgáltatják, tenyésztési célokra az osztrák gazdák részére vásároljanak. A vásárolt állatok a négy hetes utazást jól kiállották és Gross-Enzersdorf-ba fognak kerülni, ahol Adametz tanár már 1904-óta folytat ilyen juhokkal kísérleteket. Mielőtt alább Adametz tanárnak fejtegetéseit a karakul-juhról közölnénk, kellemetlen érzéssel kell konstatálnunk, hogy az osztrák gazdák földmívelésügyi miniszteriumok támogatásával ilyen hamar elkezdtek tervük megvalósulásához, míg nálunk, ahol a gazdáknak ugyancsak meg volt a hajlandóság, az ugyanez évre tervezett karakul-juh import elmaradt.

Adametz tanár a karakul-juhok kiváló ösmerője legutóbb a következőket fejtette ki erről a juh fajtáról:

Azoknak az értékes szőrmeeknek nagy tömegéből, melyet évenként Ázsiából Európába hoznak, és időktől fogva kiváló helyet foglalnak el a különféle juhajták szőrmei. Ha eltekintünk a kevésbé értékes minőségektől, amelyek „Astrachán“, „Schiras“, fél Persianer“, „Bagdad“, „Afganistán“, „Krimmer“ stb. név alatt jönnek a kereskedelembe és csak azokat vesszük figyelembe, melyeknek minősége és ára valóban magas, akkor kétféle szőrmet kell különösen figyelembe venni, amelyeknek mindenike külsőleg igen eltér egymástól, noha ugyanattól a juhajtától, az ázsiai zsir farku juhtól a karakultól származik mind a kettő. A különbség a két szőrme között az, hogy az első (a karakul vagy persianer) új szülött legfeljebb 8 napos báránypőre, a másik pedig (amelyet Adametz „Breitsch-

vanz-nak nevez) tényleg meg nem született báránypőre. Egyes kisebb és nem célszerűen keresztül vitt kísérlet történt már a múlt évszázad közepén, miután azonban ezen kísérletek eredménye meggyőző nem volt, csak az utolsó 25 évben kezdődött el Oroszországban a karakul tenyésztésnek gyakoribb és fokozottabb bevitel.

A karakul juhoknak Oroszországban való kedvező eredményei biztatták a boszniai kormányt arra, hogy 1894-ben besarabiai tenyészetekből hozzanak be karakulokat és 1896-ban már magából Bocharából vittek be 63 drbot Bosznia-Hercegovinába. Németországba 1903-ban történt az első karakul import Kühn professor által, aki szintén Bocharából hozatott Linchen nevű birtokára néhány karakult. Ausztriába egy 20 drb anyából és 4 drb kosból álló karakul nyáját hozatott be Adametz tanár Gross-Enzersdorfb.

A karakul-juh a kevert gyapjas, logó fülű, kövér farku juh fajtahoz tartozik, nagysága közepes, a kosoknak szarvuk van, az anyák szarvtalanok. Felnőtt, de nem hizlalt anya-juhok élő súlya 45 és 55 kgrm. ugyanolyan kosoké 70—75 kgrm. között váltakozik. A gyapjú hozam (elég durva de tömött, kevert gyapjú) egyszeri nyírásnál az anya-juhoknál 3-tól 3 és fél kgrmot tesz ki. Ennek a szennyes gyapjunak az értéke kgrmonként 80—100 fillér. A fejt karakulok tejhozama közepes, táplálkozási viszonyok mellett körülbelül 40—50 liter egy fejés idején alatt. A karakul-juh edzettsége erős ellen álló képessége és igénytelensége közismert dolog. Termékenysége különösen Bocharában nagy, a mennyiben igen gyakori az ikrek ellése. Ennek a fajtának gazdasági főhaszna a báránypompás szőrmeje, mely azonban valódi szépségét legfeljebb 8 napig tartja meg. Ezen idő után a gyapju egyes szálainak vastagsági és hosszúsági növekedése miatt többé kevésbé gyorsan a tömött göndör fürtök megnyílnak. miáltal a szőrme szépsége és értéke jelentősen veszt. A fürtök alakja, tömörsége és finyessége szerint az új szülött báránypőre értéké néha 25—30 rubelt (65—80 koronát) is kitesz. A tenyésztőnek érdemes lesz tudni azt, hogy az utóbbi években a karakul-báránypőreket rendes középminőségének átlagos ára 75 rubel vagyis 195 korona volt. Ezek az árak a közönséges fekete, nem festett és ki nem készített karakul bőrekre vonatkoznak. A ritkábban előforduló szürke vagy egészen ritka fehér bőreket 30 és annál is több rubelt fizetnek.

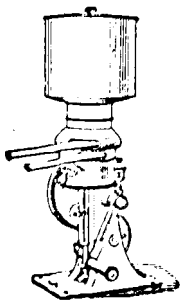
Hasonlítsuk már most össze a karakul-juhnak különféle irányu hasznát az Ausztriában és Magyarországon legelterjedtebb juhajtájával a rackával (curkán), akkor az eredmény bővebb tapasztalatok szerint körülbelül a következő lesz: sovány és közepes táplálkozási viszonyok mellett a karakulok nagyobbra nőnek mint a legtöbb racka tenyésztés juhjai. Ugyanolyan takarmányozási viszonyok között a karakul-juhok tejhozama olyan mint a legjobb racka-juhoké, de nagyobb, mint az átlag minőségű rackák tejhozama. A karakul-juhok gyapjának minősége olcsóbb rendű, mint a rackáké, viszont azonban mennyisége nagyobb. A takarmány iránti igénytelenséget illetően még a rackákat is meghaladja. Az időjárás iránt — kivéve a nedveséget, melyet tartósan ki nem áll még ellenállóbb mint az annyira ellenállóképes racka.

Mig az új szülött racka-báránypőre csak igen kicsiny értékű (0.5—1.2 korona) addig a karakul-báránypőre középpárra 18—20 korona. Ennek az igen jelentékeny összegnek következtében egyébként azonos viszonyok között a karakul-juh hasznosságát illetően föltötte áll a racka-juhnak. kétségtelenül következnek tehát ebből, hogy az olyan vidékeken, melyeken rackákat tartanak, azokat nagy előnnyel lehetne karakulokkal helyettesíteni, ha a viszonyok olyanok, hogy teljes aklimatizálódását lehetővé teszik.

További és legfontosabb kérdés tehát az, milyen viszonyokat kell a tenyésztőnek teremteni, hogy a karakul-juh annyira teljesen aklimatizálódjék, hogy legértékesebb tulajdonságát, nevezetesen olyan értékes báránypőretermelést megtartsa. Egész közel fekvő dolog persze, hogy a juhajtát hazájának, Turkesztánnak éghajlatát tekintjük olyannak, amely a báránypőreket kitűnő minőségének a legkedvezőbb. Ennek az éghajlatnak jellemzése röviden a következő: rendkívül száraz, forró nyarak, hideg telek és a csapadéknak juniustól szeptemberig való csaknem teljes hiánya. Ezt a száraz klímát és az azzal járó jellegzetes sivatagi növényzetet, melyet a karakul-nyájak jelének, tekintették főnek a bocharai kövér farku juhok báránypőreinek nagy értékét illetően. Ez a sok felől hangoztatott vélemény azonban helytelen. Bizonyítéka ennek az az eredmény, melyet az európai karakul-juh tenyésztők a báránypőreket minőségét illetően is elértek. Az aklimatizálódás kedvezőségére nézve többek között Oroszországban és Bosznia-Hercegovinában szerettek tapasztalatokat. Adametz tanár Oroszországból (Balta) Leontovicstól szerzett tisztavérű ktrakulokat állított be Enzersdorfb és nemcsak az eredetileg beállított juhok, hanem azok utódai is, tehát a második generáció is nagyértékű báránypőreket produkált. Ha tehát igaz lenne az, hogy az idegen klíma és takarmány mellett annyira elfajulna a karakul legértékesebb tulajdonsága, akkor azt Baltában is Enzersdorfban is okvetlenül észre kellett volna venni.

Ugyanezt bizonyítják azok a kedvező eredmények, melyeket a boszniai kormány a Bocharából importált állatokkal szerzett és amelyek szerint nagy éghajlati és takarmányozási változások sem idéztek elő a báránypőreket minőségében káros befolyást. A karakul szőrme illetően az annak képzésére a báránypőreben levő tendencia elsősorban fajta sajátosság. Az igazi tenyésztő Középeurópa közepes klímája alatt is finomabb vagy durvább alakíthatja az állatok szervezetét és a karakul öröklött tulajdonságát a báránypőre szép fürt képződését kedvezően befolyásolhatja a szélsőséges hazai klímán kívül is. A klíma és takarmányozás azért egyáltalában nem közömbös a karakul körének minőségét illetően. Ellenkezőleg. Csapadékdús vidékek, bőséges nedvűs takarmány, elsőosztályu karakulok tenyésztésére nem alkalmas; de több generáción át szerzett tapasztalatok azt bizonyítják, hogy a déli és délkeleti Európa éghajlatához ez a juhajtát egészen hozzá alkalmazkodott.

Megemlítendő itt még a Bosznia-Hercegovinában a karakulokkal üztött keresztetű tenyésztés, amelynek során többé-kevésbé durva gyapjas paraszt-anyákat karakul-kosokkal keresztettek. Az ebből származott első

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejjgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejjgazdasági gép- és eszközgyár

1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

„Svéd Globe Separator.“

Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vajat évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek ingyen és bérmentve.

nemzedék a karakulok jelegzetes fürtképződését mutatja. A parasztfajta alkalmas megválasztásával, azután olcsón és gyorsan, tehát nagyobb mennyiségben lehet olyan szőrmét nyerni, mely az esetek nagy többségében elég jó középminőséget és így kedvező értékesítést tesz lehetővé.

A karakul-tenyésztés teljes gazdasági eredménye ott lesz elérhető, a hol többé vagy kevésbé száraz legelőterületek vannak, nem annyira az éghajlat szélsőséges tulságos szárazsága döntő, mint inkább a legelőnek növényzete, melynek semmiesetre sem szabad bújának lennie. Száraz homokos talajok, száraz és ritkás alpesi legelők mindenesetre igen megfelelők a karakul eredményes tenyésztésére.

Mindenesetre figyelemmel kell kísérnünk azokat az eredményeket, melyeket Ausztriában a most behozott karakulokkal elfognak érni. Ha már lemaradunk is az esetleges kedvező eredmény élvezetétől az osztrákokkal szemben, az a hasznunk talán meglehet majd, hogy mások, az osztrákok kárán tanuljunk.

Takarmánytermelési kísérlet a keverék helyes arányának megállapítására.

Ismeretes dolog, hogy a keveréktakarmányok termelésénél a termés mennyiségére nagy befolyást gyakorol a keverék aránya s ezen kísérletek célja az volt, hogy a keverék helyes aránya megállapíttassék. Ennek megállapítása céljából az 1903. évben 3 helyen, az 1904. évben két helyen végeztetett kísérlet a következő eredménnyel:

	1903		1904	
	Bán- kut	Pa Uj- Dögös	Győr- Hecse	Pa Uj- Dögös
I. 50% zab 50% búkköny	2340	2322	2160	2210
II. 25% " 75% borsó	2275	1980	2530	2250
III. 50% " 50% borsó	2145	1971	1720	2230
IV. 25% " 75% borsó	2210	2169	2070	2110

A bántuti állandó kísérleti telepen az elővetemény árpa volt. A takarmány alá 300 q. istállótrágya adatott kat. holdankint. Talajelőkészítés: őszi mély szántás, tavasszal fogasolás. Vetés ideje: március 13. Vetőmagmennyiség kat. holdankint parcellánként felsorolva: 95, 102, 90, 98 kg.

A fejlődésre vonatkozólag a telep kezelője a következőket jelentette: „A tulságos buja csapadékos tavazon a búkköny oly erős fejlődésnek indult, hogy a zabot elnyomta, ennek következtében megdült és minőségre gyenge takarmányt adott; fokozottabb mértékben látszott ez a 25% zab, 75% búkkönyös parcellán, hol zab jóformán semmi sem maradt; a lekaszás után a zabos búkköny renden megázott s ennek káros hatása is a II. parcella szénáján látszott meg jobban. A borsó később virágozott, nehezebben száradt, a jószág sem ette oly szívesen, egyszóval ezen a vidéken a búkkönyvel nem állja ki a versenyt“.

A pusztai új-dögösi kísérleti telepen az elővetemény árpa volt. Kat. holdankint 150 q. istállótrágya alkalmaztatott. Talajelőkészítés: ősszel az istállótrágya alászántatott, tavasszal fogasolás. Vetés ideje: március 10. Sortávolság: 10.5 cm. Vetőmagmennyiség kat. holdankint 84 kg. Ápolás: kikelés után hengerezés, később gyomlálás.

A tenyészet alatt uralkodó időjárásra vonatkozólag a telep kezelője a következőket jelenti: „A vetés kitűnő munkába és kedvező

időjárás mellett történt, április és május hó hűvös, kedvezőtlen volt, május utolsó harmadától a kaszálásig az időjárás kedvező volt és lekaszás után eső nélkül ment végbe a száradás.“ Kaszálás ideje június 22.

Győr-Hecsen buza volt az elővetemény. Talajelőkészítés: tarlóhántás, őszi szántás, tavasszal fogasolás. Vetés ideje: március 7. Sortávolság 12 cm.

Az 1903. évben végzett kísérletek eredményéből látjuk, hogy a zabosbúkkönyvel két esetben a zab és búkköny egyenlő keveréke, egy esetben pedig a több búkkönyt tartalmazó keverék adott nagyobb termést, a zabos borsónál ellenben mind a három esetben a több borsót tartalmazó keverék termése volt nagyobb.

Az 1904. évben végzett kísérletek közül a pusztai új-dögösi kísérleti telepen az elővetemény árpa volt. Kat. holdankint 150 q. istállótrágya alkalmaztatott. Talajelőkészítés: tarlóhántás, őszi mély szántás, tavasszal fogasolás. Vetés ideje: március 21. Sortávolság: 10.5 cm. A kísérletező jelentése szerint június hó elejétől szárazság és nagy hőség uralkodott. Kaszálás ideje június 23.

Csorváson az elővetemény burgonya volt. Talajelőkészítés: őszi mély szántás, tavasszal fogasolás. Vetés ideje: március 11. Sortávolság 12 cm. Vetőmagmennyiség 105 kg.

A kísérletező jelentése szerint: a II. és IV. parcella termése azért kisebb, mert száraz klímájuk alatt a termés mennyiségét főleg a zab növeli, lévén ez sokkal élelmesebb növény, mint a búkköny és borsó. Ez utóbbi két növény terméseredménye között nagy különbség nincs, de a betakarításnál előfordulható veszteséget illetőleg inkább a borsókeveréknek hiva.

Az 1904. évben végzett kísérletek eredménye az, hogy a zabos búkkönyvel egy esetben az egyenlő keverék, egy esetben pedig a több búkkönyt tartalmazó keverék adott nagyobb termést, a zabos borsónál pedig mindkét esetben az egyenlő keverék terméseredménye volt nagyobb.

Összefoglalás.

A két évben öt helyen végzett kísérlet eredményéből tehát azt látjuk, hogy a zabosbúkkönyvel 3 esetben az egyenlő keverék, 2 esetben a több búkkönyt tartalmazó keverék, a zabos borsónál ellenben 2 esetben az egyenlő keverék, 3 esetben pedig a több borsót tartalmazó keverék szolgáltatta a nagyobb termést.

A kimutatott eredmények alapján ugyan határozott következtetést vonni nem lehet, mindazonáltal nem szabad megelégednünk arról, hogy a végzett kísérletek abnormalis időjárás mellett történtek. Részünkről föltétlenül a több búkkönyt, illetve borsót tartalmazó keverék termelését tartjuk célszerűbbnek, már csak azért is, mert ezen keverék előveteménye lévén — a legtöbb esetben — a buzának, ezen szempontból is helyesebb, ha a keverék több hüvelyest tartalmaz. de másrészt kedvező időjárás esetén a kevesebb zabot tartalmazó keverék terméseredménye nagyobb szokott lenni. A borsóra vonatkozólag megjegyezzük, hogy a borsós keveréket, a mint azt az országos m. kir. növénytermelési kísérleti állomás számos kísérletei bizonyítják, az állatok legtöbb esetben szívesen ették.

KORMÁNYINTEZKEDESEK.

Kártékony állatok és növények irtása.

A m. kir. földmivelésügyi miniszter a következő leiratot küldte a gazdasági egyesületekhez:

Néhány vármegyei gazdasági egyesület felterjesztéseket intézett hozzám, a melyekben a kártékony állatoknak és növényeknek kiváltképen az arankának hatékonyabb irtását sürgették.

Miként azt az 1906. évi november 22-én 62558/VII/A. sz. a. a gazdasági egyesületekhez intézett leiratomban jeleztem volt, a hatékonyabb eszközök alkalmazását magam is szükségesnek tartom s e célból egyidejűleg felhívtam az összes gazdasági tudósítókat és utasítottam a fenhatóságom alatt álló hivatalok és tanintézetek, az összes vándor- és szaktanárokat, szőlészeti- és gyümölcsészeti szakközvegeket és a m. kir. állami rovarügyi állomást, hogy a rendelkezésükre bocsátott úrlapokon jelentsék, hogy működésük területén előfordul-e az aranka.

Ahol az aranka elterjedését jelentenék, oda ki fogom küldeni a m. kir. állami magvizsgáló állomásokat és m. kir. növényélet- és kortani állomás szakközvegeit, kik a gazdáknak az irtásra utmutatással fognak szolgálni és egyszersmind a hatóságok eljárását is ellenőrizendik.

Ezen kívül intézkedtem az iránt is, hogy a nevezett állomások szakközvegei az eladásra kerülő lóhere és lucerna magvak közforgalmát ellenőrizzék és azokból mintákat vegyenek.

Budapest, 1907. július 22.

Darányi.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Búcsúszavak.

Néhány hónap híján *nyolc* évig vettem részt ennek a lapnak szerkesztésében és mikor most az utolsó sorokat írom részére, az a fájdalmas érzés kel föl bennem, amely minden elválással együttjár: legyen bár önkéntes, vagy kényszerű, hasznos, vagy szükséges az elválás.

Közel nyolc esztendőn át minden hétenek több napját az Erdélyi Gazda olvasóközönségének szenteltem; természetesen tehát, hogy olyan lelki összeköttetés jött létre közöttünk, amelynek szálait anélkül elszakítani nem lehet, hogy meg ne érezzük. Ez alatt az idő alatt igyekeztem e lap olvasóközönségének szellemi világában elhelyezkedni; törekedtem arra, hogy megértsem gondolkodását, szükségleteit, kívánságait; használni akartam neki azzal, hogy érdekeit megösmertessem a külső világgal és hogy valóságos érdekeit önmaga előtt föltárjam.

Az emberi természetek különbözőségénél fogva ezt a célt teljesen el nem érhettem. Talán voltak és maradtak nézeteltérések köztem és ennek a lapnak olvasói között, talán nem mindig és mindenben izlésük szerint adtam kifejezést gondolataim-

— Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök —

az országzserte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták“ és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk czidőszerint 15-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményének legjobban megfelelő általános terménnytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelölő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménnytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. — Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. — Sürgönycim: Kalmár-rostagyár.

nak. Az írást, a szavakat lehet uniformisba bujtatni és talán meg is nyerik azok az általános, talán az általános tetszést is akkor. Olyan ember, aki gondolkozva ír: nagyon sok embernek nem nyeri el tetszését. Olyan ember, aki gondolkozva olvas: nagyon megbírája az eléje tárt írást. Mindig saját gondolataimat akartam közölni és mindig meggyőződésem szerint jártam el a szerkesztésnek abban a részében, amely nyolc éven át reám esett s ha gondolataimat mégsem fogadták el általánosan és ha mégsem tudtam meggyőzni mindenkit, ez annak a jele, hogy saját fejével gondolkozó, öntudatos olvasóközönsége van ennek a lapnak.

Gyenge erőmmel arra törekedtem, hogy Erdély mezőgazdaságának használjak azon a szerény helyen, amelyet betöltöttem. Valami keveset talán használtam is és mivel nyolc éven át igyekeztem belemélyedni az erdélyi viszonyokba és megösmerni ennek az országrésznek szükségleteit, talán ezután még jobban értékesültek volna tapasztalataim.

Erdélytől elszakadva, új állásban, új jövő előtt is szívesen gondolok vissza az itt eltöltött nyolc esztendő munkájára és hálásan fogok visszaemlékezni az *Erdélyi Gazdára* és olvasóközönségére.

Kolozsvár, 1907. július 14.

Éber Ernő.

*

Segédszerkesztőnk a mai nappal kilépik lapunk kötelékéből.

Öszintén sajnáljuk, hogy elveszítjük őt, aki oly hosszú időn át valóban a leghasznosabb szolgálatokat tette úgy lapunknak, mint olvasóközönségünknek.

Búcsuzó szavaiból kiérezzük, hogy a távozás neki is fáj s hogy nyolc év alatt sokkal inkább közénk honosult annál, hogysem az elválás könnyü, vidám és érzelmi motivomuktól mentes lehetne.

Azonban az élet mindnyájunknak felsőbb hatalmak rendezése szerint mutatja ki a pályát.

Éber Ernőt egy szép, alkotásra bőteret nyújtó pozícióra hívta el a sopronvármegyei gazdasági egyesület, mikor őt titkárral választotta.

Ez a körülmény könnyíti a mi bucsunkat ő tőle s a remény, hogy új pályáján — működési térben, alkotásokban és népszerűségben még jobban gyarapodva — munkásságának jól kiérdemelt teljesen megfelelő anyagi elismerését is feltalálja.

Kísérje őt új utjára, szép pozíciójára a mi baráti jó kívánságunk és tartson meg minket a távolban is jó emlékezetében és barátságában, amint mi is megtartjuk őt.

Isten vele!

Kolozsvár, 1907. július 14.

A szerkesztőség.

*

— **Szabó T. Károly.** Egy munkásember tetteiben gazdag, sikerekben bővelkedő élete roppant ketté Szabó T. Károlynak, a fehéregyházi kincstári telep kezelőjének 39 éves korában való elhunytával. Az erdélyi gazdatársadalomnak közismert és általánosan szeretett tagja volt az elhunyt, aki lelkesedésével és tudásával, szavaival és cselekedeteivel mindig akart és mindig tudott használni az erdélyi mezőgazdaságnak. Mint gazdatiszt ernyedetlen munkásságával igyekezett szolgálni, mint szakképzett gazda az Erdélyi Gazda hasábjain (*Esztéka* álnév alatt is) tünt ki, az erdélyi gazdatiszti osztályt erőssé akarta szervezni s az ő agitációjának eredménye az Erdélyi Gazdatiszti Egyesület létrejötte, a fehéregyházi kincstári telep kezelőjeként ezt a telepet virágzó állapotba hozta és intézményekkel gazdagította. Szakadatlan munkában eltöltött élete például szolgálhat és emléket kegyelettel őrizi az erdélyi gazdatársadalom.

— A dicsőszentmártoni vidéki képviselőség alakuló ülése. Dicsőszentmártonban 1907. évi július hó 11-én tartotta meg az E. G. E. által szervezendő vidéki képviselőség alakuló ülést Br. Kemény Ákos főispán elnöke alatt. A jegyzőkönyvet Sándor Pál kisküküllőmegyei gazd. egyleti titkár vezette.

Jelen voltak: Csató Gábor alispán, Tokaji László az E. G. E. titkára, Gerendy István, id. Pataky László, Ugrai Gábor, Schöpner Samuel, Gvidó Béla, Mayerffy György, Járay Róbert, Ferencz Ákos, Ertsey József, Vajda Ákos, Záhel János, Szathmáry István, Br. Bornemissza János, Pataky Sándor, Ugrai Gábor és Dr. Árkossy Gyula.

Az ülés megnyitása után Tokaji László az erdélyi gazd. egyesület titkára előadásában részletesen ismertette az E. G. E. akcióját, melylyel a vidéki képviselőségeket szervezni kívánja, rámutatott az egyre nehezülő mezőgazdasági viszonyokra, majd pedig a munkás kérdésre térve át, a kiscsajka és munkásosztály helyes irányu szervezésének sürgősségét hangsúlyozta s ezek előre bocsátása után kéri, hogy az ülés mondja ki határozatul Dicsőszentmártonban vidéki képviselőség megalakítását.

Sándor Pál Kisküküllő vármegyei gazd. egyleti titkár indítványára az ülés Tokaji László E. G. E. titkárnak munkálkodásáért köszönetét és elismerését nyilvánítván, az értekezlet a Dicsőszentmártonban szervezendő képviselőséget megalakultnak mondotta ki. Az alakulás folyamán elnökül az E. G. E. által kijelölt Br. Kemény Ákos, titkárrul Sándor Pál választották meg.

Megalakulás után Br. Kemény Ákos főispán a tagoknak szíves megjelenését s Tokaji László E. G. E. titkárnak ez irányban kifejtett

tett ügybuzgalmát megköszönve, az ülést bezárta.

— A gabona árhullámzása. A budapesti gabonatőzsde huzamosabb idő óta magára vonja a gazdasági körök figyelmét. A gabonaárak a budapesti piacon a külföldiek-től teljesen függetlenül alakulnak, amennyiben, míg az amerikai és európai gabonatőzsdek inkább lanyha irányzatot követnek, addig nálunk a gabona-hausse aranykorát éli. Tagadhatatlan, hogy az a tény, hogy az októberi búza ára pár nap alatt három koronával emelkedett, nem csekély jelentőségű a várható termés szempontjából. Igen sokan vannak, akik a gabonaárak rohamos emelkedését a nagyarányu játéknak tudják be, mások azzal érvelnek, hogy a tetemes árhullámzás ilyenkor, a próbacséplések idejében, a legjogsultabbnak látszik. Az árhullámzás a budapesti tőzsde e heti forgalmában is kolosszális mérveket öltött, husz--harminc fillérrel árváltozások közepette jöttek létre a kötések s a forgalom mindvégig élénk és izgalmas volt. Az esőzések hatása folytán egy-egy nap az előző napi zárlatnál tetemesen alacsonyabb áron indult meg a forgalom; a kontremin fedezéseit azonban csakhamar elnyomták a tömeges vételmegbizások és az októberi búza 2288 koronás árfolyamról 23.30 koronára emelkedett. Jellemző a helyzetre, hogy a gabonatőzsdén már arról beszélnek, hogy ha a búza ára még 30 fillérrel emelkedik, elérvén az import paritást, lehetővé válnék buzabehozatal a jelenlegi agrárvámok mellett is. Természetesen nem Amerikából, hanem Romániából. Az az eshetőség azonban aligha fog bekövetkezni, mert a romániai jelentések rendkívül rossz terméskilátásokról számolnak be és hír szerint Romániában is tetemesen emelkednek az árak, e mellett az is valószínűnek látszik, hogy Amerikában is felül fog kerekedni a hausse-irányzat.

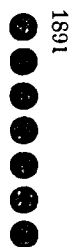
— Méhésztanfolyam Kolozsvárt. A Kolozsváron működő Erdélyi Méhész-Egyesület, amely az országrészben egyedül álló a maga nemében, a napokban nyitotta meg második méhészeti tanfolyamát. A tanfolyamra, melynek vezető elnöke br. Fősika Gábor, előadói dr. Balázs Ferencz és Ványolós Miklós 20 jelentkezőt vettek fel, a kik a két hétig tartó kurzuson teljes kiképzést nyernek. Ma már az egyesület olyan színvonalon áll, hogy a méhészetet, mint a közgazdaság egyik legértékesebb elemét nagyobb arányokban is tudja terjeszteni. Ennélfogva elhatározta az egyesület, hogy a néppel próbálja megismertetni és megszerettetni a méhtenyésztést, ami által könnyü, mondhatni fáradtság nélküli üzletághoz juttatja. Ez a terv nemcsak közgazdasági, hanem közegészségügyi előnyöket rejt magában, mert tudvalevőleg a méz egyike a legégszűsebb tápszereknek. A méhészetnél a munkát elvégzi a méh, amelyet éppen azért rövid idő alatt nagyon megszeret a gazda. A legközelebbi méhészeti tanfolyamot a kolozsvári hóstáti gazdák részére rendezti az egyesület.

— Katonák szabadságolása az ara-

Nines többé büz!

A **Bonodor Folyadék** a legbüzősebb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. *Blegysulya 5 kg. csomag, bérmentve 7.50 kor.* (Elegendő egy évre.) *1 kg. próbacsomag 2.50 kor.* csomagolással szállítás nélkül. Szétküldés csak készpénzért, vagy utánvétellel.

Vezérképviselő: **FODOR FERENC**, Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/E.

1891 **LEGYEK**

LÉGY-BONODORRAL

meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. Egy kilo elegendő 25 [] méterre. 5 kgr. leírással 6 kor. franko utánvétellel

Számos elismerő levél!

konyhából, kamrából, mézsárszék-ből, istállóból, vágóhidról biztosan. elűzetnek, ha a falakat o o o o o

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristof

utóda!

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvárt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

☛ Telefon-szám 567.

☛ Telefon-szám 567. ☛

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszőnyeget szakszerűen készítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

tásra. A közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter rendeleteket bocsátottak ki a hadtest, illetve a kerületi parancsnokságokhoz, amely szerint a gyalogsági és vadász-csapatok azon tényleges szolgálatot teljesítő katonái, akik mezőgazdasággal foglalkoznak, vagy mezőgazdasági munkások, ez évi július hó 11-től 27-ig bezárólag szabadsághoz, ha az aratási munkára a katonai előjárásoknál személyesen kérnek szabadságot, vagy pedig ha a szülők, vagy községi előjárók nyujtanak be az illető ezredparancsnoksághoz ez iránt kérést. A lovasságnál és tüzérségnél szolgáló katonákra ezen kedvezmény nem terjed ki. Ellenben azon póttartalékosok, akik ezen feltételeknek megfelelnek s akik július 11. és 27. közötti időre vannak 28 napi fegyvergyakorlatra behíva, ezen kedvezményt igénybe vehetik s csak július 28-án tartoznak bevonulni. A kolozsvári hadkiegészítő parancsnokság ezen méltányos rendeleteket a napokban tette közzé.

— Szövetkezeti érdemek jutalmazása. A Magyar Gazdaszövetség választmányi gyűlésén elhatározta, hogy nagynevű alapítója, Károlyi Sándor gróf kezdeményezéséhez híven, az idén saját erejéből folytatja azon férfiak jutalmazását, akik szövetkezeti téren hosszabb idő óta eredményes és kiváló működést fejtettek ki. Kérjük tehát szövetkezeteink és gazdaköreink vezetőit, hogy Szövetségünk címére, legkésőbb július 31-ig juttassák el azon derék férfiak férfiak folyamodását, akiket jutalomra érdemesnek találunk. A pályázók közül öten száz-száz korona jutalomdíjban, a többiek pedig elismerő diszoklevélben részesülnek. Hisszük, hogy derék szövetkezőink álmított elismerés kifejezésére s nem az anyagi jutalomra fektetik a fősúlyt. A legedesebb jutalom ugyanis az, amelyet a hazafiás kötelességek önzetlen teljesítésének öntudata nyújt.

— Döntvény a földadóról. A közigazgatási bíróság legutóbb egy elvi jelentőségű határozatában kimondta, hogy a földadó engedését azon a címen nem lehet kívánni, hogy a földterület földárja miatt bevethető nem volt és hogy a földárja következtében felázott terület megmivelés és bevetés után termést nem hozott.

— A székelyek kivándorlása. A marosvásárhelyi kereskedelmi iparkamarának a kereskedelemügyi miniszterhez intézett jelentése szerint a kivándorlás a kamara területét képező négy törvényhatóság területéről a lefolyt évben ismét emelkedett. Romániába kivándorolt 1304, Amerikába 1186 kivándorló. Ezzel szemben elenyésző csekély a visszavándorlók száma. Ma a Romániába vándorolt és az ott élő magyarok száma meghaladja a 150,000-et. Az amerikai kivándorlás évről-évre emelkedik. A néptömegek elszegényedésére, eladósodá-

sára, a vesztett perek következtében beálló szerencsétlenségekre vezethető vissza a legtöbb esetben a kivándorlás, a mellett a birtokviszonyok rendezetlensége s az ezekből keletkező perek, melyek a vagyonok legnagyobb részét felemészítik s az uzsorakölcsönök istápolják ezt a mozgalmat.

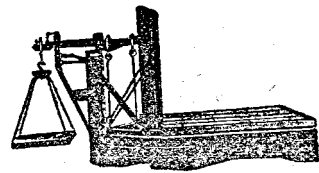
— Géprészek tisztítása. Nagyobb mennyiségű, nem tulságosan nagy méretű géprészeket piszoktól és olajtól gyorsan akként tisztítunk meg, hogy a géprészeket megfelelő nagyságú edénybe tesszük és ebbe annyi vizet öntünk, míg teljesen befödve nincsenek. Ekkor jó szódát, marószódát adagolunk a vízhez, míg a víz alkalikussá nem lesz. A pótlék mennyisége az illető géprészekeken tapadó olaj mennyiségétől függ, mert a natron adagolásnak csak az a célja, hogy az olajrészeket könnyen oldható szappanná alakítsa át, mert, miként ismeretes a natron olajjal és olajtartalmu anyagokkal szappant képez. Ehhez azonban s víznek forrási hőmérséklete szükséges, miért is gondoskodnunk kell arról, hogy a víz felforralható legyen. Tehát a vas-edény vagy közvetlenül tüzre tesszük, vagy a vízbe gőzt vezetünk, vagy végül gőzcsovekkel felmelegítjük. 10 pernyi felforrálás után a géprészeket a vízből kiemeljük és a tapadó vizet a tárgyak saját melege által elpárologtatjuk. Ekkor a netán még tapadó piszokot könnyűszerrel eltávolíthatjuk. Ily módon kisebb gépeket, ha még annyi alkatrészekből is állanak, egy óra alatt alaposan megtisztíthatunk.

— Székely Társaságok Szövetsége. A Székely Társaságok Szövetsége idei rendes közgyűlését aug. 6-án tartja meg Szamosújváron. A Szövetség elnöksége gondoskodik elszállásolásról és kedvezményes vasuti jegyről a résztvevni óhajtok részére, ha ebbeli szándékukat a szövetség főtitkári hivatalában bejelnetik. A tárgysorozatot később teszik közzé.

— Miként juthatunk nagy jövedelemhez? Kétségtelen, hogy ma, amidőn a husdrágaság napról-napra fokozódik, a legjövedelmezőbb gazdasági foglalkozás a marha és a baromfitenyésztés. Azonban szarvasmarhát nem mindenki tenyészthet s ha nem is tenyésztheti azt tojásból, tarthat, azaz csibe korában pár filléért veszi azt s otthon hulladékokon nagyra neveli s így olcsón finom és tápláló húshoz, tollhoz és tojáshoz juthat. Főként a pulyka tartása és nevelése jövedelmező. Maga a miniszter 3 év előtt országos felhívást intézett a közönséghez, hogy karolják fel jobban a jövedelmező pulykatenyésztést. És van is ennek a felhívásnak hatása. Ma sokkal nagyobb arányu már a tenyésztési ág, mint 3 év előtt volt. Most Hreblay Emil állattenyésztési m. kir. felügyelő, régi és köz-

kedvelt gazdasági író tollából megjelent a „Pulykatenyésztése és értékesítése” című 140 oldalos s 48 képpel díszített munka, melynek, megszegését és az abban kitűnő magyarsággal adott tanácsokat és utmutatásokat mindenkinnek a legmelegebben ajánljuk. Megrendelhető e munka 3 korona 20 fillér beküldése mellett a szerzőnél Budapest, Városliget, Mezőgazdasági m. kir. muzeum.

— „Gazdák Biztosító Szövetkezete”. Vezérképviselő Kolozsvár, Attila-u. E. G. E. székháza. Biztosítást elfogad tűz, jéghár ellen és életre is! Előnyös feltételek! Tessék ajánlatot kérni!

HESZ-féle mérlegek

gazdasági használatra, mint: szekér-, marha-, raktárszázados, tizedes- és tolosúlymérlegek. — Elismert kitűnő elsőrendű gyártmány, mely valamennyi megküldetett kiállításon legmagasabb díjban részesítettett.

Hesz Viktor,

1868

I. Erd. hídmérleggyára

Nagyszeben.

Árlapok ingyen és díjmentesen küldetnek.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselőse

Kolozsvárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönöket

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4½%-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi férfial adnak véleményt. 1001

1001

„AGRÁRIA” magyar gépforgalmi részvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság

resicai mezőgazdasági gépgyárának Vezérügynöksége

MEZŐGAZDÁK KÜLÖNÖS FIGYELMÉBE!

Egyetemes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

1457

Sürgöncim: „Agraria” Budapest. Rövidített levélcim: „Agraria” Budapest. V., Váci ut 2.

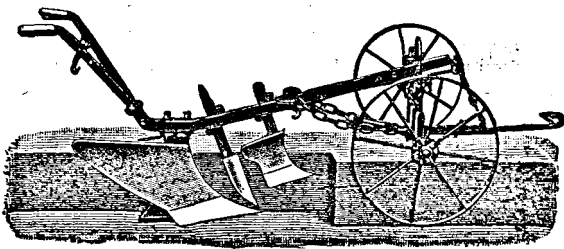
Tiszta acélananyag
s a j á t
hámoralkból.

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

☛ Kérjünk árjegyzéket ☛ mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt —

és díjmentesen küldetnek.

☛ Egygyártár terén legelső rangú magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

Egyetemes- és mélyművelő-ekék

acélöntvény testekkel. páncéllemezekkel
 □ acél gerendelyvel
 = állítható szarvakkal, önvezetéssel =

1801-II. Többvasú ekék.

Finom-, szántás-, csukló-, rét-boronák.
 Háromtagu és egytagu hengerek,
 Superior sorvetőgépek, triörök.

UMRATH ÉS TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Gőzeséplőkészletek 12 HP-ig. Ipari mozgonyok 100 HP-ig.

Két darab majdnem új marok-
 rakó, legjobb gyártmány, egy ál-
 lamvasuti vaselevátor, továbbá 6-os
 magyar cséplő-készlet kedvezően
 kapható Kovács Soma Társa cég-
 nél Aradon.

1930

A Hunyadmegyei Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle 20 lóerejű gőzeke garniturájával tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.

Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozók gondoskodnak — évi kötésükből átengednek.

Bővebb felvilágosítással szolgál:

Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
 Budapest, Országház.

1934

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. állami méneparancsnokság Alsószombatfalván 1907. szeptember 1-től 1910 augusztus 31-éig, azaz három évi időtartamra a helybeli ménesben levő kintin helyiségeket a markotányossági jog üzhetése céljából kiadja.

A bérbevevő haszonbért nem fizet, azonkívül különféle kedvezményben részesül.

Feltételek és további tudnivalók a méneparancsnoksági irodában Alsószombatfalván megtudhatók.

A bérbevenni szándékozók egy koronás bélyeggel ellátott ajánlataikat 100 korona bántapénzzel együtt **1907. augusztus 10-éig** a méneparancsnokságnál Alsószombatfalván benyújthatják.

Az ajánlatához az ajánlattevő foglalkozását igazoló hatósági bizonyítvány csatolandó.

Vendéglősök és korcsmárosok előnyben részesíttetnek.

A bérbeadás odaitélését a méneparancsnokság magának föntartja.

1907. július hó.

1935

Méneparancsnokság.

Eladó raczka kosok.

Gróf Bánffy György ur ő Exelenciája többször díjazott zentelkei és bonczhidai fehér raczka juhtenyészetéből 500 drb. tenyészképes 1 1/2—3 1/2 éves kos van eladó és pedig 260 drb. Zentelkén és 340 drb. Bonczhidán.

Vevőknek felvilágosítást ad **Nagy Sándor** zentelkei (u. p. Kalotaszentkirály, vasut áll. Bánffyhunyad) és **Vajna István** bonczhidai (posta helyben, vasut-állomás Válaszut —Bonczhida) uradalmi tisztartó.

1928

Gépészkovács

kerestetik, ki a cséplőgép kezeléséhez ért és jól patkol. — Bizonyítvány másolatok küldendők

Belle László gazdatisztnek,
 Csesztve, u. p. Marosujvár.

1924

Ur! Rezső

sertésbizományos
 Budapest, VIII.,
 Bórkocsis-
 utca 12. Telefon: 97—05.

Sertéseket sovány és hizott állapotban a legmagasabb napi áron értékesít.

1870

A legnagyobb állami és első díjjal kitüntetve, hercegi tiszteletdíj stb.

KOEHLER KFRIGYES

kertművész és kertéplítő
 Kerttechnikai Iroda:

BUDAPEST

VII., Gizella-ut 15. szám.

(lakás: VII., Csömöri-ut 46.)

TELEFON: 25—33.

park, kert stb. tervezése. kivitele stb., stb.

Tájékoztató képes-útmutató kiadvánra ingyen küldetik.

1903.

FISCHER

-féle szab. impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvával óvhatók meg a legbiztosabban a kazlak. gépek és kocsik az eső ellen.

Ezen ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10—12 évig. A 24 év óta fennálló FISCHER-féle zsák- és ponyvagár Budapest, V., Nádor-u. 31—33., az ország legnevesebb uradalmainak szállítója. 1806

Mindennemű Juta- és lonzsákok gyártása.

Ponyvakölesznő intézet.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.

Alakult 1900.

Biztosítéki alap

Alapítványok a kormány hozzájárulá-

sával

1,970.340.— K.

Tartalékok

764.760.16 "

Összesen: 2,735.104.16 "

1901. évi fölösleg	90.349.— K.
1902. " "	59.782.26 "
1903. " "	109.331.73 "
1904. " "	72.438.23 "
1905. " "	61.730.60 "
1906. " "	39.243.65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartálékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatvánnyal és félvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Törlesztő kölcsönök.**Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank**

Részvénytársaságnál

Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók földbirtokok és városi bérházakra.

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv. — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönknél számítatik, kissebekenél az eljárás díjmentes. — Ugyanőkök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

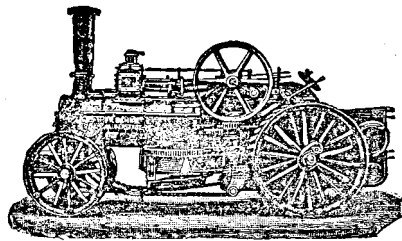
Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Előnyös feltételek.

Teljes 100-as érfolyam.

Dehne Fr. gőzekegyára Halberstadtban.

1835

Gőzekemozdonyai házagpótló fontos ujtásokkal vannak ellátva. Az eddigieket minden irányban megelőzik. Versenyképes árak, kedvező fizetési feltételek.

Vezérképviselet:

TIMÁR EDE

Budapest, Lipót-körut 28. sz.

Fiumei Kávébehozatali Társaság kolozsvári főkelepe Mátyás-király-tér 12. (Telefonsz. 475.)
 Világhírű „SOERABAJA“ kávékeverék Valódi „TÖRÖK“ kávé, 1 kilogramm 3 korona 80 fillér. Zamatja és kitűnő íze felülmulhatatlan. o o o o o o
 Tea és Rum különlegességek.

Sz. 1728—907.

Pályázati hirdetmény.

Kolozsmegye tekei járásába Batos, Dextrád, Dextrádszéplak, Oláhujfalu, Szászshidvég és Vajola községekből alakult állategészségügyi körben ujonnan rendszeresített körállatorvosi állásra Batos székhellyel ezennel pályázatot nyitok.

Ennélfogva felhivom a pályázni óhajtókat miszerint az 1888. évi VII. t. c. 117. 118. §§-ai értelmében fölszerelt s eddigi működésüket igazoló okmányokkal ellátott kérvényeiket hozzám folyó év július hó 16-ig annyival is inkább adják be, mivel az ezen határidő után beérkező kérvényeket tekintetbe venni nem fogom. Ezen állás a következő javadalmazással van összekötve.

1. Évi 1000 korona törzsfizetés előleges havi részletekben.
2. Évi 200 korona utláltalány előleges évnegyedi részletekben.
3. A törvényhatóság által szabályrendeletileg megállapított látogatási és vágatási díjak.

A kör-állatorvos teendői, kötelezettségei törvényhatósági szabályrendelettel vannak megállapítva, a melyeket szigoruan betartani köteles.

A választást folyó év július hó 17-én d. e. 11 órakor fogom Batoson a községházánál megtartani.

A megválasztott kör-állatorvos állását azonnal elfoglalni tartozik.

A tekei járás főszolgabirájától.

Teke, 1907. június 28-án.

Papp Zoltán,

főszolgabiró.

1932

RÖCK ISTVÁN gépgyára

BUDAPEST, I., Budafoki-út.

Gyártmányok:

Álló és fekvő gőzgépek bármily nagyságban.
 Langen & Wolf rendszerű gázgenerátorok és gázgépek szivó-, világító- és kohó-gázüzem számára.
 Lokomobilok, szabad. Bánó-féle és más rendszerű gőzkazánok különböző nagyságban és rendszerben.
 Szivattyúk Worthington és egyéb rendszerek szerint.
 Hűtőtelepek és jéggyárak.
 Gépberendezések malmok, téglagyárak, olajgyárak és kékfestő-gyárak részére.
 Hidraulikus sajtók különböző nagyságban.
 Borsajtók és szőlőüzök.

1475

KLINGER HENRIK

(GYÁRTELEPEK: Első magyar vitorlavászon-, len- és jutaárugyár Pozsonyban. Házi-ipar-vállalat Liptószentmiklóson. Székely szövőgyár és házi-ipar-vállalat Sepsiszentgyörgyön.)

Raktár:

Budapest, V., Szabadság-tér II.

Ajánlja készítményeit, u. m. lisztes, korpa- és gabona

Z s á k o k a t

lenből, kenderből és jutából, vagy varrás nélkül. Továbbá

vízmentes ponyvákat

gépekre és kazlakra, nyors szokór- és ropco-ponyvákat, nyors és ruggyantázott kender-tömlőket, vízvedreket, vízmentes lótarakókat, vászon-sátrakat, esőköpenyeket, stb.

1815

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve küldök.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest VI., Gyár-utca 28. sz. a. kaphatók.

Legujabb kitüntetések: 1902., 1903., 1904. és 1905. években 16 első díjjal, díszoklevéllel és ezüstéremmel kitüntetve.

Kállai Lajos motor-gyára Budapest, VI., Gyár-u. 28. szám.
 »Régi házszám Gyár-utca 50.«

Teljes jótállás kitűnő cséplésért!

Ajánlja teljes jótállás mellett

Benzinmotor és villamos benzinlocomobil cséplőkészleteit kettős tisztító szerkezettel.

Egyedül létező újdonság. Önműködő ellenőrző és biztosító szelep

Benzinlocomobilok szabadalmazott kettős tisztító cséplőkkel VI., Gyár-u. 28 sz. mindenkor üzemben láthatók.

1804 Ezen motorcséplőkészletek a legkitűnőbb sikerrel vannak működésben:

Báró Kemény József úrnál, Marosnémeti (Erdély), Gróf Mikos Kelemen úrnál, Magyarcsutva (Erdély), Zeykfalvi Zeyk Dániel főispán úrnál, Nagy-Enyed és az ország több száz kisebb-nagyobb gazdaságában.

Legolcsóbb üzem! Árjegyzék ingyen és bérmentve! Olcsó árak részletre!

KALLAI LAJOS- féle motorcséplőkészletek, melyek hazánkban mindenütt a legkitűnőbbben beváltak, a magyar gazdaságnak.

Valódi Kállai Lajos motorok csakis Budapest, Gyár-u. 28. sz. a. kaphatók.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI GÉPGYÁR MOTOROSZTÁLYA.

EGYEDÁRUSÍTÓ ABELESEMIL

BUDAPEST VÁCI-UT 14. AJÁNL

PETROLIN BENZIN-MOTORT és LOKOMOBILT, RENDKIVÜL OLCSÓ ÜZEMŰ SZIVÓGÁZMOTORT.

FIGYELEM! T. motorvevőmet vagy meglizottjait a telepemen ingyen betanítom a kezelésre. ○○○○○○○○

A Locomobilok viz elpárologtatási készülékkel vannak ellátva s így a vízszükséglet 1-5 liter. Legmesszebb menő szavatosság.

Elsőrangú gyártmány.

BENZIN-LOKOMOBILS CÉPLŐKÉSZLETEK.

FELTÉTELEN BIZTOS ÜZEM. 1892

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS. KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár, Miskolc,
 Mátyás király-tér 10. Városház-tár 20.

Dés, S.-A.-Ujhely,
 Felsősetátér. Főter 9.

1729 **Sárospatak,**
 Kossuth Lajos-u. 70.

MOLNÁR MÁRTON

Ajánlja legjobb szerkezetű

benzin-motorait, benzin-locomobiljait és benzin-cséplőkészleteit

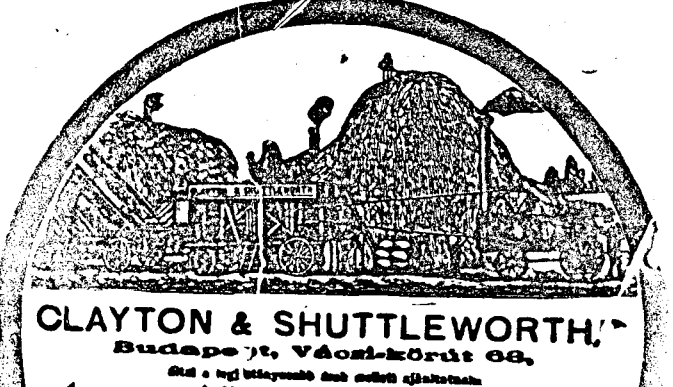

Szolid vidéki ügy-nökök alkalmaztatnak. Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik.

BUDAPEST, Nefelejts-uteza 59. szám.

1897

1882

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 68.

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszalók, árny-cséplőgépek, lőhő-cséplők, tisztító-rosták, szokolozók, kaszáló-és aratógépek, szénagyújtók, beronák, sorvetőgépek, Planet k. kapálók, szecs kavatók, répvágók, kukoricaszorító-és aratók, örmelmok, egytámasz szél-és 2-vasu sték és minden egyéb gazdasági gépek.

Gazdáknak fontos!

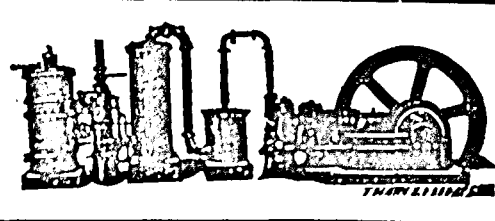

Legujabb rendszerű és minden gazda által könnyen kezelhető benzin-cséplőgépeket, fekvőmotorokat malom, és téglagyári berendezéseket

kedvező fizetési feltételek mellett, legolcsóbban szállít a

HERKULES-MOTORGYÁR Budapest, V. Váci-ut 30.

Kitűnő munkáért teljes szavatosság. — Gőzgépek cserébe vétetnek. — Árlap és ellismerő levelek ingyen és bérmentve. 1855

Olcsó tüzelőanyaggal dolgozó

Szivógázmotorok

Óriási megtakarítás tüzelőanyagban. Üzemeltetés óránként és lóerőnként csak 1-1½ fillér!

— Legolcsóbb és legszabályosabb üzem! Legmesszebbmenő szavatosság! —

● Benzin- és nyersolajmotorok. Motoros cséplőkészletek. ●

HAJÓS és TÁRSA okleveles mérnökök motorvállalata

1809 BUDAPEST, V., Sziget-utca 9. szám.

Teloccon 66-69. Árjegyzék és költségvetés ingyen.

Magyar Gazdák Vásáresarnok
 Ellátó Szövetkezete
juhtúró-gyára

Marosvásárhely.

Ajánlja legjobb minőségű **Székely csemege-**
és munkás-túró készítményeit.

Főraktárak: **Marosvásárhely—Budapest.**

1929

HAZAI IPAR!!

HAZAI IPAR!!

1811

Hirdetéseket
 jutányos ár-
 ban felvesz
 e lap kiadó-
 hivatala.

Kolozsvári Takarékpénztár És Hitelbank Részvénytársaság.

Teljesen befizetett alaptőkéje: **1.200,000 K.** Tartaléktőkéje és egyéb alapjai: **539,522 K. 40 f.**
 Betétek könyvecskékre és tolyószámlákra: **9.328.092 K. 84 f.**

■ Irodái: Bankosztály, Mátyás király-téri 7. sz. saját házában. ■

■ Áruraktári osztály a pályaudvar mellett, Baross-tér 3. szám. ■ Zálogháza, Király-utca 3. sz. alatt. ■

Üzleti órák délelőtt 9—12 óráig, délután 3—1/2-5-ig.

Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára, előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.

Jelzálogkölcsonöket készpénzben ad ház és földbirtokra 10—65 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőkétörlesztési hányad mellett.

Jelzálogkölcsonöket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol váltókat a legmérsékeltebb kamat mellett.

Folyószámlai hiteleket nyújt akár jelzálogi, akár értékpapír fedeztet mellett.

Értékpapirokat vesz és elad, valamint ezek eladását

közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett

Szelvényeket bevált, ugyiszintén sorsolt értékeket is.

Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.

Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett a m. á. v. kolozsvári állomása mellett lévő áruraktáraiban és azokat szakszzerűen kezelteti.

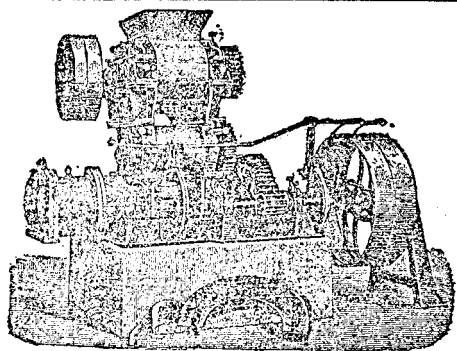
Zsákokat és ponyvákat kölcsönöz bármily mennyiségben mérsékelt díj mellett.

Zálogházi kölcsönöket ad bárminemű ingóságra, vagy arany- és ezüsttárgyakra a törvény által megszabott kamat mellett. 1007

Szakirodalomban ismert nevű,
 gazdaságok újjászervezésében jártas,
 okleveles gazd. intéző
 25 éves gyakorlattal,
 bírja a német és román
 nyelvet is, képességeinek megfelelő állást keres.

Czime a kiadó-hivatalban.

1938

**Bendel
 Gusztáv**
 BUDAPEST,
 V., Váci-körut 80.

Ajánlja mint egyedelárusító Magyarország és melléktartományai részére a híres konstanci vasöntőde- és gépgyár r.-t. Rieter & Koller) legújabb

• téglagyártó-gépeit. •

Különös figyelmet érdemel: Az összes téglagyártógépek és készülékek a legújabb kivitelben vannak építve és pedig 30 évi tapasztalatok alapján.

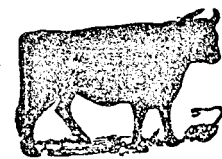
Kitűnőnek bizonyult modernebb készülékek cserepek gyártásához. Kívánatra költségvetések és külön katalógusok!

ELADÓ

4 darab erős, csontos, szabályos testalkatu, 2 évet töltött, Sperker-féle törzsbika után nevelt

magyar fajta **TENYÉSZBIKA**

a Gróf Lázár Imréné „Sófalva“-i tenyészetében
 1920 u. p. Szeretfalva.

Bővebb felvilágosítást nyújt:
Balogh Sándor
 gazd. ispán ugyanott.

MASSEY-HARRIS KÉVEKÖTŐK

a létező legjobbak

Kívánatra költségvetések és külön katalógusok!

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
 BUDAPEST, V. KÜLSŐ VÁGZSUT 80.

GÖZEKÉKET,
GŐZ-ÜTIHENGEREKET
 1758 és
GŐZ-ÜTIMOZDONŰOKAT
 a legtökéletesebb szerkezettel és legolcsobb árak
 mellett szállit
JOHN FOWLER & Co.
 Telefon 42—50 Budapest — Kelenföld a vasútállomással
 szemben.

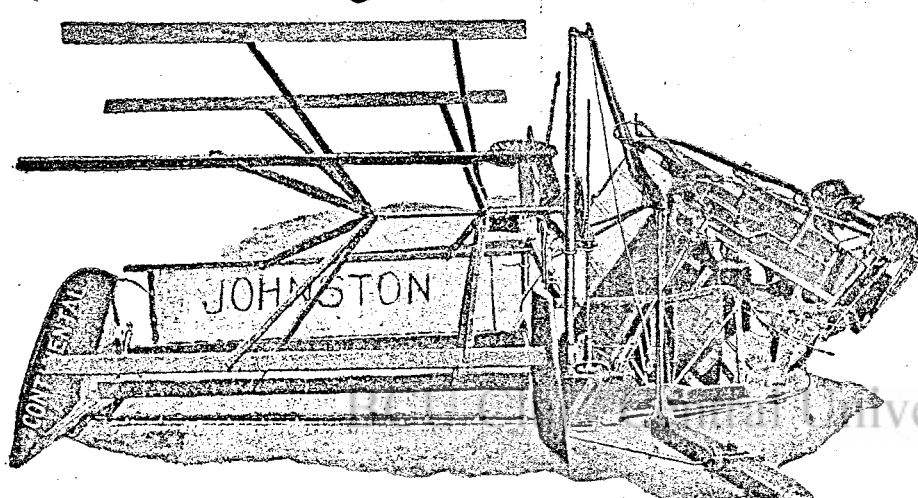
Homlokzatok és belsőhelyiségek
 meszelésére
 a legjobb és a
 legtökéletesebb

BAZALTFESTÉK

Kimerítő ajánlatot es mintát szivesen küld:
LUTZ EDE és TÁRSA
 1894. I. **Festékgyára,**
 BUDAPEST, Örnagy-u. 4.

A The Johnston Harvester Co.

JOHNSTON

JOHNSTON legmodernebb
 amerikai speciális aratógépgyár,
 mely a magyarországi használatra szánt gépet teljesen a hazai viszonyokra alkalmazva készíti.

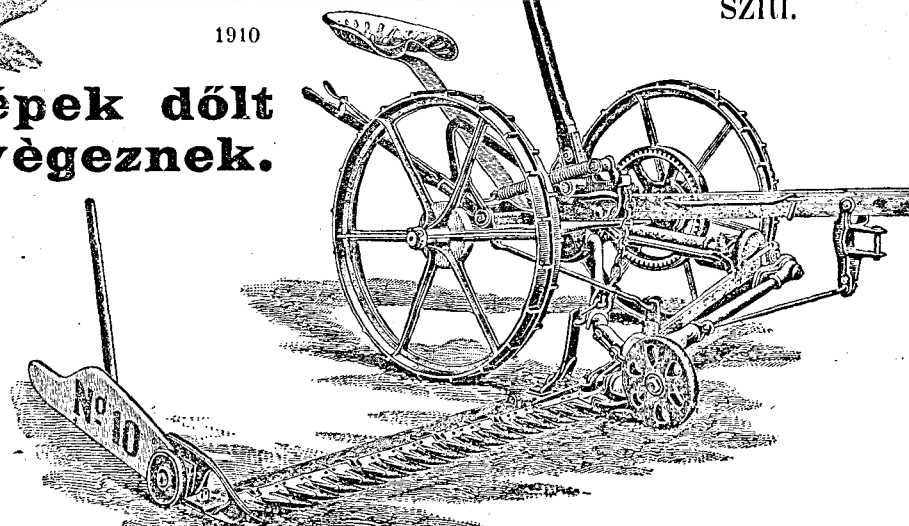
kéveköttő aratógépek, marokrakó aratógépek, fűkaszálók, szénaforgatók és gyűjtőgépek a legtökéletesebb szerkezetű, legkönnyebb kezelési és legmegbízhatóbb munkateljesítési e nemű gyártmányok a világon.

1910

A „JOHNSTON“ aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Az 1906-iki idényben 1600 „JOHNSTON“ gép talált Magyarországon legelőkelőbb uradalmi körében elhelyezésre; az 1907 évre már eddig a csanádmezei gazdák aratógép-szövetkezete, a Kisküküllő vármegyei gazd. egyesület és százakra menő uradalom fedezték szükségletüket Johnston gépekben, ami a JOHNSTON gépek birtokosainak megelégedését legmeggyőzőbben bizonyítja.

Vezérképviselet és főraktár:
Melichár Ferencz Bächer Rudolf
 Budapest, VI. Nagymező-utca 68.

Őszi trágyázáshoz a
Thomassalakliszt

csillag

helyesen alkalmazva, minlegolcsobb foszforsavas munkákkal és áraján-

Stern Marke

védjeggyel

den rővénynek legjobb és trágyája. — Kivánatra szaklaltalkészésgesen szolgál

KALMÁR VILMOS
 Budapest, VI., Andrassy-út 49.
 a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin, magyarországi vezérképviseletje.

Óvakodjunk a hamlisításoktól és figyelünk a védjegyre!
 Minden zsák ólomzárral és tartalomjelzéssel van ellátva.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
 Szeged 1899.

Arany érem
 Budapest 1899.

Arany érem
 Pozsony 1902.

és sok egyéb legmagasabb kitüntetésekkel

szőlő- és gyümölcsmust sajtólásra a nagy üzemszámára, 2 kitolható kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézi hajtásra Herculesnyomerő-szerkezettel, fagyag vastányérral. Gyümölcs- és

szőlő-őrleket, bogozógépeket gyümölcsaszaló készületeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

hydraulikus sajtóért.

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a legújabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TA.,
BÉCS, II/1 különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

1931

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve Megrendelések idejekorán kéretnek,